

OROFARYNGEÁLNA DYSFÁGIA U DOSPELÝCH A DETSKÁ DYSFÁGIA

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Orofaryngeálna dysfágia u dospelých a detská dysfágia ako certifikovaná pracovná činnosť sa zaoberá dysfunkciou alebo poruchami prehĺtania (dysfágiou) multifaktoriálnej etiológie u skupiny neurologických, otorinolaryngologických, foniatrických, gastroenterologických, neonatologických, kardiologických, geriatrických a iných diagnóz tak u detí ako aj u dospelých. Zvlášť u detí s multifaktoriálnou etiológiou v dôsledku vyvíjajúceho sa organizmu, je táto či už dysfunkcia alebo porucha prehĺtania devastačnou komplikáciou, často končiac fatálne. Dysfágia sa môže objaviť vo všetkých fázach priebehu prehĺtania (orálnej, faryngeálnej, ezofageálnej). Klinický logopéd je súčasťou dysfagiologického tímu, zúčastňuje sa tak na diagnostike, ako aj na liečbe orofaryngeálnej dysfágie u dospelých, u detí ešte aj ezofageálnej dysfágie. Pod pojem detská dysfágia okrem porúch fáz prehĺtania, zaraďujeme ešte aj veľkú skupinu behaviorálnych porúch príjmu potravy, ktorá sa týka preorálnej fázy prehĺtania, teda ešte pred tým, než dieťa dostane jedlo do úst.

2. Certifikačná príprava trvá najmenej jeden rok (v rozsahu 320 hodín).

3. Certifikačná príprava nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v magisterskom študijnom programe logopédia v študijnom odbore logopédia a liečebná pedagogika a špecializáciu v špecializačnom odbore klinická logopédia, alebo zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore klinická logopédia a odbornú prax najmenej jeden rok v zdravotníckom zariadení.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon certifikovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí (v rozsahu 160 hodín):

1. embryológia: prenatálny vývin centrálného a periférneho nervového systému vo vzťahu k reflexom prehĺtania a samotnému prehĺtaniu, prenatálny vývin orgánov, zúčastňujúcich sa na prehĺtaní,
2. anatómia a fyziológia orgánov, zúčastňujúcich sa na prehĺtaní: ústna dutina (pery, zuby, gingívy, jazyk), velofaryngeálny mechnizmus, hltan, hrtan, pažerák,
3. anatómia a neurofyziológia mozgu: centrálna a periférna senzomotorická inervácia orgánov, zúčastňujúcich sa na prehĺtaní,
4. anatómia, fyziológia dýchania: koordinácia dýchania a prehĺtania u detí a dospelých,
5. príjem potravy a normálne prehĺtanie u detí: nutričná výživa, modifikácia a štruktúra potravy, postoj tela pri jedení,
6. príjem potravy a normálne prehĺtanie u dospelých: nutričná výživa, modifikácia a štruktúra potravy, postoj tela pri jedení,
7. rádiografická technika vyšetrenia (VFSS): anatómia a fyziológia orálnej, faryngeálnej a ezofageálnej fázy normálneho prehĺtania u detí a dospelých,
8. rádiografická technika vyšetrenia (VFSS): patologické prehĺtanie, poruchy orálnej, faryngeálnej a ezofageálnej fázy prehĺtania,
9. videoendoskopické vyšetrenie prehĺtania (FEES): anatómia a fyziológia orálnej, faryngeálnej fázy normálneho a patologického prehĺtania,
10. poruchy prehĺtania: neurogénna dysfágia (etiopatogenéza, symptomatológia, druhy, diagnostika a liečba),
11. poruchy prehĺtania: štruktúrna dysfágia (etiopatogenéza, symptomatológia, druhy, diagnostika a liečba),
12. poruchy prehĺtania: detská dysfágia (orofaryngeálna a ezofageálna dysfágia a poruchy príjmu potravy, etiopatogenéza, symptomatológia, diagnostika a liečba),
13. poruchy prehĺtania ako súčasť geriatrického syndrómu, presbyfágia (symptomatológia, diagnostika a liečba),
14. psychosociálne dôsledky dysfágie na pacienta a jeho rodinných príslušníkov.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností (v rozsahu 160 hodín)

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotníckych výkonov

1.	administrácia základného klinickologopedického vyšetrenia pacienta s dysfágiou a jeho interpretácia, z toho: - administrácia VFSS alebo FEES a jeho interpretácia	150 pacientov, z toho: 60 pacientov
2.	vypracovanie cieľných plánov klinickologopedickej liečby u pacientov s dysfágiou	150 pacientov

B. Praktické skúsenosti

1. nadobudnutie zručností klinickologopedicky diagnostikovať detských a dospelých pacientov s dysfágiou (vrátane FEES a VFSS),
2. nadobudnutie zručností klinickologopedickej liečby detského pacienta a dospelého pacienta s dysfágiou vrátane aplikácií modifikácií štruktúry jedla a menežovania rodinných príslušníkov pacienta.

